

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 4/0-03-242/2017-17
Датум: 29.05.2017. године
Београд

„Објављени текст садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.“

Савет Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 22. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09, 95/2013), члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97, 31/01 и „Службени гласник РС“ бр. 30/2010) и члана 2. став 1. тачка 2. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 49/2011), решавајући по захтеву привредног друштва Радио дифузног предузећа Б92 АД Београд, са регистрованим седиштем на адреси Аутопут за Загреб 22, Београд - Земун, кога заступа Веран Матић, Владан Анђелковић и Мања Грчић, уз ограничење овлашћења супотписом Nikolaosa Angelopoulou или Dimitriosa Paradoroulos, преко пуномоћника адвоката Милоша В. Стојковића, из Београда, Македонска бр. 30 и привредног друштва Корепникус Cable Network ДОО Ниш, са регистрованим седиштем на адреси Цара Душана 45, Ниш, кога заступа директор Владан Митић, у предмету појединачног изузећа рестриктивног споразума од забране, на 111. седници одржаној дана 29.05.2017. године доноси

РЕШЕЊЕ

I ИЗУЗИМА СЕ ОД ЗАБРАНЕ рестриктивни споразум – Уговор закључен [...] између привредног друштва Радио дифузног предузећа Б92 АД Београд, са регистрованим седиштем на адреси Аутопут за Загреб 22, Београд - Земун и привредног друштва Корепникус Cable Network ДОО Ниш, са регистрованим седиштем на адреси Цара Душана 45, Ниш, [...].

II ОДРЕЂУЈЕ СЕ ПЕРИОД појединачног изузећа од забране рестриктивног споразума из става I овог диспозитива на период **у трајању од две године**, од дана доношења овог Решења.

III УТВРЂУЈЕ СЕ обавеза подносилаца захтева да за издавање овог решења уплате износ од 1.200,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије важећем на дан уплате на рачун Комисије за заштиту конкуренције. Констатује се да је друштво Радио дифузно предузеће Б92 АД Београд, Аутопут за Загреб 22, Београд – Земун, дана 15.03.2017. године, извршило уплату износа од 148.764,48 РСД, чиме је извршило своју обавезу по основу издавања овог решења.

Образложење

Привредно друштво Радио дифузно предузеће Б92 АД Београд, са регистрованим седиштем на адреси Аутопут за Загреб 22, Београд - Земун, које заступа Веран Матић, Владан Анђелковић и Мања Грчић, уз ограничење овлашћења супотписом Nikolaosa Angelopoulou или Dimitriosa

Paradopoulos, (у даљем тексту: „Б92“ или „Подносиоци захтева“ у зависности од контекста), Прва Телевизија ДОО Београд, са регистрованим седиштем на адреси Аутопут 22, Београд, које заступа Peter Smith и Мања Грчић, уз ограничење овлашћења супотписом Nikolaos Angelopoulos или Dimitrios Paradopoulos (у даљем тексту: „ПРВА“), оба преко пуномоћника адвоката Милоша В. Стојковића, из Београда, Македонска бр. 30, по пуномоћју достављеном у предмету, и привредно друштво Kopernikus Cable Network ДОО Ниш, са регистрованим седиштем на адреси Цара Душана 45, Ниш, чији је законски заступник директор Владан Митић (у даљем тексту: „К::СН“ или „Подносиоци захтева“ у зависности од контекста), поднели су дана 28. фебруара 2017. године Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: „Комисија“) Захтев за појединачно изузеће од забране споразума, заведен под бројем 4/0-03-242/2017-1. Наведени захтев односи се на Уговор закључен [...] између „Б92“ и „К::СН“, заведен код [...] и Уговор закључен [...] између „ПРВА“ и „К::СН“ заведен код [...].

Имајући у виду да је наведени захтев садржао формалне недостатке који су спречавали Комисију да поступа по наведеном, подносиоцима захтева је дана 10.03.2017. године, у складу са чланом 58. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97, 31/01 и „Службени гласник РС“ бр. 30/2010) упућен Позив за исправку поднеска, којим су, између осталог, подносиоци позвани да захтев уреде тако што ће поднети захтев за изузеће за сваки уговор појединачно, доставити уредно пуномоћје за заступање у предмету, доказе о уплати накнаде из члана 2. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 49/2011, у даљем тексту: Тарифник), уговоре са свим прилозима који чине њихов саставни део, као и друге податке које захтев за изузеће садржи у складу са Уредбом о садржини захтева за појединачно изузеће рестриктивних споразума од забране („Службени гласник РС“, бр. 107/2009 од 23.12.2009. године) и то: процену релевантног тржишта на којем су активни учесници у споразуму, у складу са посебним прописом и процену тржишних удела главних конкурената учесника у споразуму.

Поступајући по наведеном, Подносиоци захтева су доставили тражену документацију, поднеском заведеним у Комисији под деловодним бр. 4/0-03-242/2017-5 од 21.03.2017. године, као и доказ о уплати накнаде за издавање решења у складу са Тарифником.

Комисија је „К::СН“ упутила, дана 15.05.2017. године, Захтев за доставу додатних података и то: Изјаве, дате под кривичном и материјалном одговорношћу, оверене печатом и потписом одговорног лица у друштву, у којима ће навести која све правна лица заступа, свих закључених уговора о заступању, дистрибуцији, ексклузивној дистрибуцији и сл, Изјаве да ли су привредна друштва „KOPERNIKUS CABLE NETWORK“ д.о.о, Цара Душана бр. 45, Ниш и „KOPERNIKUS TECHNOLOGY“ д.о.о, Јурија Гагарина бр. 206, Београд повезана правна лица, доставу доказа о наведеном, као и податка о процентуалној гледаности телевизије „KOPERNIKUS CABLE NETWORK“ д.о.о, Ниш, према подацима које спроводи специјализована агенција *Nielsen Audience Measurement Serbia* (у даљем тексту: *Nielsen*).

Поступајући по наведеном, „К::СН“ је доставило тражену документацију, уз поднесак примљен у Комисији под деловодним бр. 4/0-03-242/2017-15 од 18.05.2017. године.

Поступајући по захтеву Комисије „К::СН“ је доставило: Уговор о регулисању међусобних права и обавеза, закључен дана 10.11.2016. године између привредног друштва Предузећа за маркетинг, издавачку делатност, радио и телевизију Харру ТВ ДОО Београд, са регистрованим седиштем на адреси Александра Дубчека бр. 14, Београд - Земун (у даљем тексту: „Харру“), привредног друштва „К::СН“ и Срђана Миловановића, ЈМБГ: 0610966730059, као јемца, заведен код „Харру“ под бројем 4385 од 10.11.2016. године и код „К::СН“ под бројем 133/16 од 10.11.2016. године, и Уговор о заступању и дистрибуцији односно реемитовању телевизијских

програма закључен дана 17.10.2016. године између привредних друштава Телевизија Партизан друштво са ограниченом одговорношћу Београд – Врачар, са регистрованим седиштем на адреси Његошева бр. 21, Београд – Врачар (у даљем тексту: „ТВ Партизан“) и „К::СН“, заведен код „К::СН“ под бројем 126/167 од 17.10.2016. године, без заводног печата друге уговорне стране.

Друштво „К::СН“ је у складу са чланом 2. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, дана 16.05.2017. године, извршило две уплате износа од 1.200,00 ЕУР у динарској противвредности од по 147.818,40 РСД, за издавање решења поводом достављених споразума закључених између „Нарру“ и „К::СН“, и између „ТВ Партизан“ и „К::СН“.

Уговор о регулисању међусобних права и обавеза, закључен дана 10.11.2016. године између привредног друштва „Нарру“, привредног друштва „К::СН“, као дистрибутера, и Срђана Миловановића, ЈМБГ: 0610966730059, као јемца, представља уговор о ексклузивној дистрибуцији односно реемитовању телевизијског програма који се емитују у оквиру Нарру raketa (који чине основни Нарру TV kanal, 24 – часовни Reality 1 и 24 – часовни Reality 2), на бази ексклузивитета, ради закључивања директних купопродајних уговора са операторима електронских комуникационих мрежа односно трећим лицима. На основу наведеног уговора „К::СН“ је постао ексклузивни дистрибутер за дистрибуцију канала операторима електронских комуникационих мрежа на територији Републике Србије и за цео свет (world wide) кроз кабловски дистрибутивни систем.

Уговор о заступању и дистрибуцији односно реемитовању телевизијских програма закључен дана 17.10.2016. године између привредног друштва „ТВ Партизан“ и „К::СН“ представља комерцијални уговор на основу којег је „К::СН“ постао заступник за пренос права дистрибуције телевизијских програма и садржаја које „ТВ Партизан“ емитује и које ће емитовати током трајања уговора. На основу наведеног уговора „К::СН“ закључује директне уговоре са операторима електронских комуникационих мрежа на територији Републике Србије и за цео свет (world wide), уз ограничење права на закључење уговора са Телеком Србија и Пошта Србије, као и операторима електронске комуникације са којима не закључи уговоре у периоду од шест месеци од закључења наведеног уговора.

Комисија је приликом одлучивања у овој правној ствари разматрала документацију достављену у прилогу Захтева за појединачно изузеће: 1) Уговор закључен [...] између „Б92“ и „К::СН“, заведен код [...], 2) изводе о регистрацији привредног субјекта из привредног регистра за подносиоце захтева; 3) релевантне информације и податке из поднетог захтева заведен у Комисији под бројем 4/0-03-242/2017-1 од 28.02.2017. године, допуне захтева под бројем 4/0-03-242/2017-5 од 21.05. 2017. године, бр. 4/0-03-242/2017-7 од 20.04.2017. године и бр. 4/0-03-242/2017-15 од 18.05.2017. године.

С обзиром на то да је ово решење засновано на наводима и чињеницама које су доставили Подносиоци захтева, Комисија напомиње да у складу са одредбом члана 60. став 5. Закона, може, у поступку поновљеном по службеној дужности у смислу члана 46. овог закона у року од годину дана након његовог доношења, да укине решење ако се битно измене услови под којима је изузеће одобрено, односно да поништи ако се изузеће заснива на нетачним или неистинито приказаним чињеницама или ако се изузеће злоупотребљава.

Закључком председника Комисије бр. 4/0-03-242/2017-11 од 05.05.2017. године и бр. 4/0-03-242/2017-12 од 05.05.2017. године, а на основу образложених захтева подносилаца захтева бр. 4/0-03-242/2017-1 од 28.02.2017. године и бр. 4/0-03-242/2017-10 од 28.04.2017. године, одређена је мера заштите података садржаних у Захтеву за одређивање заштите података,

достављених у прилогу поднесака заведених под бројем 4/0-03-242/2017-1 од 28.02.2017. године и бр. 4/0-03-242/2017-5 од 21.03.2017. године.

Предмет захтева за појединачно изузеће

Предмет захтева представља Уговор закључен [...] између „Б92“ и „К::СН“, [...] (у даљем тексту: Уговор).

У предметном поднеску захтев Подносилаца захтева је одређен алтернативно, односно Подносиоци захтева наводе да су мишљења да споразум не представља рестриктивни споразум у смислу члана 10. Закона, и да из наведеног разлога Комисија треба да одбаци наведени захтев, јер исти не садржи одредбе које би могле представљати рестриктивни споразум било по свом циљу било по насталим последицама. Као алтернатива, уколико Комисија ипак сматра да споразум представља рестриктивни споразум из члана 10. Закона, подносиоци захтева су мишљења да споразум испуњава услове за појединачно изузеће од забране из члана 11. Закона и да уколико Комисија одлучи да не одбаци Захтев, треба да донесе одлуку у складу са чланом 12. Закона, односно да споразум изузме од забране у најдужем року у којем је то могуће у складу са чланом 12. став 3. Закона.

Странке у поступку/уговорне стране

„Б92“ је затворено акционарско друштво, матични број: 07528604, шифра делатности: 6020 - производња и емитовање телевизијског програма, са регистрованим седиштем на адреси Аутопут за Загреб 22, Београд – Земун, чији су законски заступници Веран Матић, Владан Анђелковић и Мања Грчић, уз ограничење овлашћења супотписом Nikolaosa Angeloroulosa или Dimitriosa Papadopoulos. Редослед акционара наведеног друштва, према броју акција, је: Raiffeisenbank AD Beograd – кастоди рачун (73%), B92 Trust DOO Beograd (11,37- постоји уписана залога првог реда), Astonko DOO Beograd (11,35% - постоји уписана залога првог реда) и Fox Televizija (1,31%).

У поднетом захтеву за појединачно изузеће од забране споразума је наведено да се друштво, поред наведене делатности бави и производњом и емитовањем радио програма, производњом и објављивањем медијских садржаја на интернету, и да главни извор прихода представља продаја рекламног времена/огласног простора на телевизијском каналу Б92, његовој web страници и радио станици.

„К::СН“ је друштво са ограниченом одговорношћу, матични број: 20231769, шифра делатности: 6020 - производња и емитовање телевизијског програма, са регистрованим седиштем на адреси Цара Душана бр. 45, Ниш, чији је законски заступник Владан Митић. Чланови наведеног друштва су: Звездан Миловановић, ЈМБГ: 0610966730059, који поседује 52,41%, а осталих 47,59 % удела, преко друштва DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU TRGOVINU I USLUGE TWINEL DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU NIŠ, матични број: 06788378, чији је власник Звездан Миловановић 100%.

У поднетом захтеву за појединачно изузеће од забране споразума је наведено да се друштво „К::СН“ бави и заступањем пружалаца медијских услуга у односима са операторима електронских комуникационих мрежа за дистрибуцију медијских услуга и пружаоцима услуга информационог друштва који дистрибуирају медијске услуге.

Такође, наведено је да су друштва „Прва“ и „Б92“, сходно Решењу Комисије којим је одобрена концентрација учесника на тржишту стицањем непосредне контроле од стране друштва ANTENNA STREAM T.V. LIMITED над друштвом LAKE BADE HOLDINGS LIMITED,

представљају повезане учеснике на тржишту у смислу члана 5. Закона, који се сматрају једним учесником на тржишту.

Предмет споразума

Природа уговора: Уговор представља комерцијални споразум између наведених уговорних страна, којим се [...]

Уговорено је да се Уговор примењује од [...].

Циљ уговора

Према тачки 3. Захтева, Подносиоци захтева су истакли да предметни споразум за циљ има [...].

Предлог дефиниције релевантног тржиштва

Подносиоци захтева су у предметном захтеву као релевантно тржиште производа одредили тржиште заступања у дистрибуцији медијских (аудиовизуелних) садржаја, док је као релевантно географско тржиште, с обзиром на то да је реч о регулисаном тржишту, одређена територија Републике Србије. На тако одређеном релевантном тржишту, Подносиоци захтева су проценили да би „К.:CN“, по основу Уговора у вези са којим је Захтев поднет, могао стећи тржишни удео од око 5%.

Налаз и оцена Комисије

Комисија је извршила увид у приложену документацију и прилоге и констатовала да је Захтев за појединачно изузеће од забране рестриктивног споразума поднет на основу члана 12. а у вези са чланом 11. Закона о заштити конкуренције („Сл. гласник РС“, бр. 51/09, 95/2013- у даљем тексту: Закон), а према Уредби о садржини захтева за појединачно изузеће споразума од забране („Сл. гласник РС“ бр. 107/2009).

Комисија је извршила оцену правне природе уговора и садржине обавеза уговорних страна за оцену да ли према његовој садржини представља рестриктивни споразум из члана 10. Закона, а узимајући у обзир дефиниције вертикалних споразума из Уредбе о споразумима између учесника на тржишту који послују на различитом нивоу производње или дистрибуције који се изузимају од забране („Сл. гласник РС“ бр. 11/2010, у даљем тексту: Уредба).

Комисија је при томе утврдила да његова садржина одговара дефиницији споразума о ексклузивној додели купаца, као рестриктивног споразума из члана 10. Закона, а чија је дефиниција дата у члану 3. става 1. тачке 2) Уредбе. Уредбом је прописано да се споразумима о ексклузивној додели купаца продавац обавезује да уговорни производ продаје само једном дистрибутеру ради даље продаје одређеној групи купаца. У Уговору закљученом [...] између „Б92“ и „К.:CN“, [...] уговорено је да [...]. На основу наведеног, предметни Уговор одговара дефиницији споразума о ексклузивној додели купаца као рестриктивног споразума из члана 10. Закона.

Дефиниција релевантног тржишта

Приликом утврђивања релевантног тржишта, Комисија је пошла од Закона, који дефинише појам релевантног тржишта и Уредбе о критеријумима за утврђивање релевантног тржишта

(„Службени гласник РС“ бр. 89/09), која прописује критеријуме за утврђивање релевантног тржишта производа и релевантног географског тржишта.

Чланом 6. Закона прописано је да је релевантно тржиште у смислу овог закона тржиште које обухвата релевантно тржиште производа на релевантном географском тржишту. Релевантно тржиште производа је скуп роба и/или услуга које потрошачи и други корисници сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште је територија на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Полазећи од делатности за коју су регистровани и коју обављају учесници у споразуму, а имајући у виду природу предметног споразума, којим се успоставља вертикални однос између учесника у споразуму, досадашњу праксу Комисије када су у питању тржиште производње и емитовања медијског (ТВ) садржаја и малопродајно тржиште дистрибуције медијског садржаја¹, као и праксу Европске комисије у релевантним случајевима², Комисија је у предметном случају као релевантно тржиште одредила **велепродајно тржиште дистрибуције медијског (ТВ) садржаја на територији Републике Србије.**

Велепродајно тржиште дистрибуције медијског (ТВ) садржаја представља тржиште на коме се, на страни понуде, појављују произвођачи/издавачи медијских (ТВ) садржаја, док се на страни тражње појављују оператори - дистрибутери медијског садржаја, који право дистрибуције медијског (ТВ) садржаја купују од произвођача (директно или преко посредника/заступника) и такав медијски (ТВ) садржај даље дистрибуирају, у малопродаји, до крајњих корисника, посредством различитих дистрибутивних платформи.

Произвођачи медијског (ТВ) садржаја - емитери набављају „сиров“ медијски садржај, производњом сопственог садржаја или куповином права на лиценцирање специјализованог садржаја, одређених филмова, спортских и музичких догађаја и уклапају овај „сиров“ садржај у одређену програмску шему (канал са програмом емитовања). Право дистрибуције одређеног канала се потом продаје дистрибутерима медијског садржаја (операторима), директно или преко заступника. Даље се ти канали заједно са свим другим каналима (терестријалним и кабловским) дистрибуирају до крајњих корисника.

Учесник у споразуму, „В92“, и његово повезано друштво, „Прва“ (у даљем тексту: В92 и Прва) се баве производњом и емитовањем целокупног телевизијског програма. Наведено се тиче набавке сировог аудио-визуелног медијског садржаја, преко сопствене продукције или куповине лиценцираних програма, који се потом уклапају у програмску шему и емитују на терестријалним телевизијским каналима са националном зоном покривања (PRVA TV и В92 TV), односно на кабловским телевизијским каналима (PRVA PLUS, PRVA MAX, PRVA WORLD и В92 INFO) кроз мреже кабловских оператора. В92 TV и PRVA TV емитују „целокупни“ телевизијски програм који је намењен свим циљним групама и демографским слојевима, нудећи различите садржаје (информативни, филмски, серијски, забавни, документарни, политички програм и др.), док PRVA PLUS, PRVA MAX, PRVA WORLD и В92 INFO нуде програме специјализованог садржаја. Тако су PRVA PLUS, PRVA MAX и PRVA WORLD забавно/филмски/серијски/канал, док је В92 INFO оријентисан ка информативним садржајима.

¹ Antenna Stream/Lake Bado (2015) и Adria Bidco/Slovenia Broadband/SBB (2014).

² British Interactive Broadcasting/Open (1999), Telia/Telenor (2001), Newscorp/Telepiu (2003), Telenor/Canal+/Canal Digital (2003)

Други учесник у споразуму, К::CN, такође се бави производњом и емитовањем телевизијског програма. Према подацима преузетим са веб сајта Корперникус телевизије (www.tvkcn.net), телевизија “КОРПЕРНИКУС CABLE NETWORK” – TV „К::CN“ обухвата следеће телевизијске канале: TV К::CN 1, TV К::CN MUSIC 2 и TV К::CN Svet+3, и има дозволу за национално кабловско емитовање, што значи да је доступна грађанима у целој Србији, преко мреже кабловских оператора. Поред производње и емитовања телевизијског програма, „К::CN“ се бави и заступањем других пружалаца медијских услуга, односно произвођача ТВ програма и емитера, „Нарру“ и „ТВ Партизан“, у односима са операторима електронских комуникационих мрежа за дистрибуцију медијских услуга и пружаоцима услуга информационог друштва који дистрибуирају медијске услуге.

С обзиром на специфичност тржишта у питању, где се на страни понуде појављују произвођачи медијског (ТВ) садржаја који, посредством мреже дистрибутера, крајњим корисницима (гледаоцима) нуде велики број општих и специјализованих канала, при чему готово четвртину чине канали које истраживања појединачно не препознају, не постоје егзактни подаци о тржишном учешћу учесника на том тржишту. Подаци о овом тржишту се заснивају на проценама атрактивности и гледаности (рејтингу) медијских садржаја - канала. Гледаност (рејтинг) телевизијских канала се одређује на основу резултата пиплметарских мерења, које спроводи специјализована агенција *Nielsen* и представља најшире прихваћен и најпоузданији индикатор положаја произвођача медијског (ТВ) садржаја/емитера на дефинисаном релевантном тржишту. На основу података агенције *Nielsen* о процентуалној гледаности телевизија, које је доставио подносилац Захтева, збирна гледаност канала B92 TV, B92 INFO, PRVA TV, PRVA PLUS, PRVA MAX и PRVA WORLD, у 2016. години износила је 16,39% од укупне гледаности телевизијског програма у зони покривања.

С обзиром на наведено, збирни тржишни удео B92 и Прва на дефинисаном релевантном тржишту, посматран је у односу на укупну гледаност у зони покривања и процењен је на 16,39%.

Податак о процентуалној гледаности Корперникус телевизије није достављен³, али се на основу података којима је Комисија располагала може основано претпоставити да је занемарљив, односно да износи мање од 0,03%, колико износи последњи евидентирани податак о гледаности појединачних телевизија, које су обухваћене пиплметарским мерењем од стране агенције *Nielsen*.

У прошлости, медијски садржаји су се емитовали претежно бежично, путем аналогног земаљског радио преноса. Емитери су користили торњеве за емитовање ради преноса телевизијског и радио сигнала, док су гледаоци преко антена примали сигнал. Брзи развој технологије и инфраструктуре је омогућио употребу аналогне кабловске мреже (коаксијални каблови) којима је могуће доставити сигнал директно до корисника, док је сателитска преносна технологија омогућила пренос медијског сигнала преко великих раздаљина.

Развојем дигиталних технологија, ширењем доступног протока и растућим трендом конвергенције у телекомуникацијама (могућност коришћења различитих технологија за суштински исте циљеве – слање електронске дигиталне информације од тачке А до тачке Б и назад), медијски садржај је сада могуће доставити корисницима посредством широког спектра различитих дигиталних технологија, и то: земаљски пренос, укључујући и дигитални облик (DTT – Digital Terrestrial Television), кабловска инфраструктура (CATV), претежно у дигиталном облику, сателитски пренос (Direct-to-Home или DTH) и IPTV (Internet Protocol Television), који омогућава употребу интернет комуникације (интернет протокола) ради емитовања телевизијског сигнала.

³ К::CN је навео да није у прилици да достави наведени податак, јер није претплатник услуга које пружа *Nielsen*.

Оператори на тржишту дистрибуције медијских садржаја имају понуду од више стотина телевизијских канала, како страних, тако и домаћих. Приступ каналима остварују делом непосредним уговарањем са произвођачима/емитерима, а делом посредно, преко заступника телевизијских канала домаћих и страних медијских групација, као што су PINK INTERNATIONAL COMPANY, UNITED MEDIA, FOX NETWORKS и др.

Према подацима Републичке агенције за електронске комуникације и поштанске услуге (РАТЕЛ) за четврти квартал 2016. године⁴, број крајњих корисника - претплатника услуге дистрибуције медијских садржаја прелази 1,6 милиона у посматраном периоду, при чему највећи број претплатника има прикључак на кабловску телевизију (око 50%). Број оператора регистрованих за пружање услуге дистрибуције медијских садржаја закључно са 31.12.2016. године износи 84, при чему збирни тржишни удео водећих оператора, SBB (уључујући I.КОМ) и Телеком Србија, према броју претплатника, износи 77%. Имајући у виду да ће „В92“ уговоре са ова два (водећа) оператора закључивати самостално, **процењено је да ће за највише 23% претплатника, којима услугу пружа неки од преостала 82 оператора, медијски (ТВ) садржај В92 и Прва бити доступан преко К::СН, као ексклузивног заступника.**

Уколико се на проценат од 23% претплатника, којима ће медијски (ТВ) садржај В92 и Прва бити доступан преко „К::СН“, као заступника, примени претходно израчунат збирни удео В92 и Прва у укупној гледаности канала у зони покривања од 16,39%, добија се проценат од 3,8%, што уједно представља процењени тржишни удео који ће „К::СН“ стећи по основу овог уговора.

Имајући у виду да К::СН истовремено заступа на (ексклузивној) основи „Нарру“ и „ТВ Партизан“, ради процене свеукупне тржишне снаге „К::СН“ на релевантном тржишту, тржишном уделу од 3,8% који К::СН стиче по основу предметног уговора треба додати и тржишни удео који овај учесник на тржишту већ поседује по основу уговора о (ексклузивном) заступању са „Нарру“и „ТВ Партизан“. Увидом у податке агенције *Nielsen* о процентуалној гледаности телевизија, гледаност НАРРУ – НАРРУ К канала у 2016. години износила је 7,85% од укупне гледаности телевизијског програма у зони покривања, док гледаност „ТВ Партизан“, није евидентирана. **С обзиром на наведено, закључено је да ће по основу склапања предметног уговора „К::СН“ увећати већ постојећи тржишни удео са 7,85% на 11,65%.**

Изузимање рестриктивног споразума од забране

Сходно члану 11. Закона, рестриктивни споразуми могу бити изузети од забране уколико доприносе унапређењу производње и промета, односно подстицању технолошког или економског напретка, а потрошачима обезбеђују правичан део користи под условом да не намећу учесницима на тржишту ограничења која нису неопходна за постизање циља споразума, односно да не искључују конкуренцију на релевантном тржишту или на његовом битном делу.

Испуњеност услова из члана 11. Закона

У складу са претходним, Комисија је вршила оцену испуњености услова из члана 11. Закона, а све у складу са чланом 12. Закона. Комисија је оцењивала да ли предметни споразум доприноси унапређењу производње и промета, подстицању техничког или економског напретка, при чему потрошачима обезбеђује правичан део користи, а под условом да

⁴http://www.ratel.rs/upload/documents/Pregled_trzista/Kvartalni%20pregled%20podataka%20o%20stanju%20trzista%20elektronskih%20komunikacija%20Q4%202016%20cirilica.pdf. Приступ од 21.04.2017. године.

учесницима на тржишту не намеће ограничења која нису неопходна за постизање циља споразума, односно да не искључују конкуренцију на релевантном тржишту или његовом битном делу.

Подносиоци захтева су образложили на који начин предметни споразум испуњава услове из члана 11. Закона. Споразум, према образложењу подносилаца захтева доприноси унапређењу производње и промета тако што „Б92“ омогућава да се концентрише на производњу садржаја, а да питање дистрибуције тог садржаја на тржишту дистрибуције са великим бројем појединачно малих учесника, повере заступнику који има искуство са радом на таквом тржишту. Такође, Подносиоци захтева су навели да ће комерцијални ефекти оваквог споразума омогућити „Б92“ диверсификацију производа, будући да је ова медијска кућа раније била окренута преваходно оглашивачима, као и да ће наведено имати позитиван ефекат на обогаћење медијске понуде, али и технички напредак кроз приступ новим, модерним дистрибутивним платформама.

Подносиоци захтева су навели и да се ефекти споразума на потрошаче огледају и у унапређењу доступности канала већем броју малих оператора дистрибутивних система, чиме се обогаћује понуда садржаја посебно у мањим местима у унутрашњости, где она или није постојала или није била потпуно легална, чиме се повећава и проширује могућност избора за потрошача. Навели су, као позитивне ефекте и увођење нових иновативних услуга, као и повећање квалитета постојећих.

Оцењујући предметни уговор са становишта испуњености услова из чл. 11. Закона у погледу - доприноса унапређењу производње и промета, односно подстицању техничког или економског напретка, за Комисију је прихватљива оцена и образложење подносилаца захтева да се подстицај остварењу економског напретка остварује кроз саму природу овог споразума.

Оцењујући испуњеност услова из чл. 11. Закона по коме споразум мора потрошачима обезбедити правичан део користи, за Комисију је прихватљиво образложење и оцена подносиоца захтева у погледу укупних ефеката предметног уговора на потрошаче на релевантном тржишту, у којој се констатује да уговор не производи негативне ефекте на штету потрошача, као и да је исти у корист самих потрошача. Такође, Подносиоци захтева су навели да споразум може имати и индиректан позитиван утицај на потрошаче на тај начин што се подизањем стандарда у дистрибуцији производа и пружању услуга врши одређени конкурентски притисак на остале учеснике на истом релевантном тржишту, што у крајњем исходу може резултирати бољом понудом производа и услуга, па чак и снижавањем цена.

Примена Уредбе о споразумима између учесника на тржишту који послују на различитом нивоу производње или дистрибуције који се изузимају од забране

Комисија је оценила могућност примене Уредбе на предметни споразум, узимајући у обзир услове који се односе на тржишне уделе учесника у споразуму из члана 4. Уредбе, а полазећи од одређења релевантних тржишта на коме се одражавају ефекти примене овог споразума.

Чланом 4. став 1. Уредбе прописано је да се вертикални споразуми изузимају од забране под условом да тржишни удео сваког од учесника у споразуму на релевантном тржишту није већи од 25%.

Ставом 2. истог члана прописано је да се тржишни удео сваког од учесника у споразуму израчунава на основу оствареног прихода од продаје, односно вредности набавке или обима производње релевантног производа у календарској години која претходи години у којој је споразум закључен.

Чланом 5. став 3. тачка 1) Уредбе прописано је да се вертикални споразуми закључени између конкурената не изузимају од забране, осим у случају када тим споразумима нису предвиђена узајамна давања и ако је:

1) продавац истовремено произвођач и дистрибутер производа, а купац је дистрибутер, али не и произвођач заменљивог производа.

Према расположивим подацима и увидом у пратећу документацију захтева која се односи на ближе одређење тржишних удела, Комисија је утврдила да је у 2016. години, као години која претходи закључењу споразума, процењени укупни тржишни удео „В92“ и „ПРВА“ на дефинисаном релевантном тржишту износио 16,39%, док је процењени тржишни удео „К::СН“ износио 7,85%, односно да тржишни удели учесника у споразуму нису већи од удела прописаног чланом 4. Уредбе.

Међутим, имајући у виду да су предметним Уговором предвиђена узајамна давања између уговорних страна, као и да је „К::СН“, осим што је дистрибутер, присутан и на тржишту производње и емитовања телевизијског програма, Комисија је оценила да Уговор не испуњава услове прописане чланом 5. став 3. тачка 1) Уредбе.

У складу са наведеним, закључено је да предметни захтев за појединачно изузеће од забране не може да буде одбачен, како је то алтернативно тражено у самом захтеву.

Споразуми закључени између „Нарру“ и „К::СН“, и између „ТВ Партизан“ и „К::СН“, такође представљају вертикалне споразуме закључене између конкурената, и сходно томе поседују карактеристике и хоризонталних и вертикалних споразума. Међутим, имајући у виду да је укупни тржишни удео наведених учесника у споразуму на релевантном тржишту Републике Србије у години која је претходила години закључења тих споразума (2015. година) мањи од 10%, Комисија је оценила да уговори закључени између „Нарру“ и „К::СН“, и између „ТВ Партизан“ и „К::СН“ представљају споразуме мањег значаја, у складу са одредбама члана 14. Закона. У складу са наведеним, сходно одредбама члана 14. Закона, овакви споразуми се, сматрају дозвољеним.

Ограничења конкуренције која нису неопходна за постизање циља споразума, односно да не искључују конкуренцију на релевантном тржишту или његовом битном делу.

Подносиоци захтева су изнели став да предметни уговор нема или нема значајно ограничавајуће дејство, као и да ће се ефекти споразума моћи осетити на релативно малом делу тржишта, (узевши обзир тржишне уделе SBB и Телеком Србија АД).

Комисија је увидом у уговор утврдила да уговор не садржи ограничења конкуренције побројана у члану 10. став 2. Закона.

Након свеобухватне анализе предметног захтева и уговорне документације, Комисија је оценила да предметни уговор не намеће учесницима на тржишту ограничења која нису неопходна за постизање циља споразума, односно да се самим закључењем и спровођењем предметног споразума не искључује конкуренција на релевантном тржишту или његовом битном делу.

Имајући у виду да су обе уговорне стране активне на тржишту производње и емитовања медијског (ТВ) садржаја, те да истовремено према дистрибутерима медијског садржаја наступају (директно или преко заступника) као понуђачи права на дистрибуцију тих садржаја, Комисија је узела у обзир и хоризонталне ефекте предметног споразума, али је закључила да

исти не могу бити значајни, из разлога што је на том тржишту присуство једне уговорне стране, Корепникус телевизије, занемарљиво и износи мање од 0,03%. Међутим, имајући у виду да „К::СН“ на (ексклузивној) основи већ заступа телевизијске канале „Нарпу“ и „ТВ Партизан“, Комисија је посебно разматрала чињеницу да ће „К::СН“ по основу уговора бити у позицији да поред сопствена три канала, на ексклузивној основи заступа три телевизије које имају националну фреквенцију и налазе се у првих пет телевизија по гледаности и чији збирни удео у укупној гледаности износи 24,24%. Наведено упућује на закључак да ће „К::СН“ по основу уговора битно ојачати преговарачку позицију у односу на своје купце, мале оператере – дистрибутере медијског садржаја, којима ће моћи да понуди пакет канала, од којих се поједини могу сматрати веома атрактивним или чак тзв. *must have* каналима, које сваки оператор жели да има у својој понуди.

Комисија сматра да би евентуално условљавање оператора од стране „К::СН“, у погледу обавезе куповине пакета канала, који обухвата и канале који су предмет ексклузивних уговора, под одређеним околностима могло да представља ограничење конкуренције. Због тога је важно да се операторима омогући и куповина појединачних канала, без куповине понуђеног пакета у целости. У конкретном случају, а имајући у виду експлицитну одредбу [...], Комисија није извела закључак да је такво ограничење конкуренције вероватно. Међутим, уколико би то ипак био случај, последица оваквог поступања могла би бити испитивање у поступку пред Комисијом због основане претпоставке да је на тај начин извршена повреда конкуренције.

Имајући у виду све претходно изнето, Комисија је оценила да су Подносици захтева у довољној мери аргументовали и доказали испуњеност Законом прописаних услова за појединачно изузеће предметног рестриктивног споразума од забране, па је одлучено као у ставу I диспозитива овог Решења.

Комисија је, ради сагледавања и праћења стања на тржишту и спровођења овог Уговора, одредила период трајања појединачног изузећа на краћи период од захтеваног. Сходно наведеном, Комисија је одредила период појединачног изузеће рестриктивног споразума на период од две године од дана доношења овог Решења, а не на период до 31.10.2021. године, како је захтевано од стране Подносилаца захтева.

Комисија је имала у виду да сходно члану 60. став 3. Закона странка може захтевати продужење периода трајања појединачног изузећа посебним захтевом који се подноси најкасније два месеца пре истека тог периода.

На основу одредбе члана 60. став 2. а у вези са чланом 12. став 3. Закона, одлучено је као у ставу II диспозитива овог Решења, а сагласно претходно изнетој оцени у вези са периодом трајања појединачног изузећа, при чему је Комисија имала у виду све чињеничне наводе Подносиоца захтева, своје оцене донете на основу свеобухватне анализе предметне уговорне документације, тржишну снагу учесника у споразуму на тржиштима на којима тренутно послују, величину и развијеност дистрибутивне мреже којом располаже један од учесника у споразуму и очекиване ефекте на тржишту на коме ће доћи до реализације предметног уговора.

Сагласно члану 60. став 5. Закона и члану 2. став 1. тачка 2. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције ("Службени гласник РС", бр. 49/2011) одлучено је као у тачки III диспозитива овог Решења.

Констатује се да је друштво „Б92“, у складу са чланом 2. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, дана 15.03.2017. године, извршило уплату износа од 1.200,00 ЕУР у динарској противвредности од 148.764,48 РСД.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана пријема решења.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Др Милоје Обрадовић